

Een ‘huis’ van God en mensen

*“Zomaar een dak boven wat hoofden,
deur die naar stilte openstaat.
Muren van huid, ramen als ogen,
speurend naar hoop en dageraad.
Huis dat een levend lichaam wordt
als wij er binnen gaan
om recht voor God te staan”*

(Lied 276: 1)

Beleidsplan van de Protestantse Gemeente Niekerk-Oldekerk-Faan-Enumatil 2019 - 2023

Inleiding...

De Protestantse Gemeente Niekerk-Oldekerk-Faan-Enumatil maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). De kerkorde schrijft voor dat de kerkenraad van iedere gemeente elke 4 jaar een beleidsplan dient vast te stellen. In dit beleidsplan wordt het leven en werken van onze gemeente beschreven voor de periode van 2019 tot 2023.

Dit beleidsplan bevat geen uitgebreide beschrijving van een (groot) aantal beleidsvoornemens, maar het beperkt zich tot hoofdlijnen. Een route wordt uitgestippeld, een richting aangegeven. Of om alvast vooruit te lopen op het beeld van een huis: er wordt een bouwplan gemaakt.

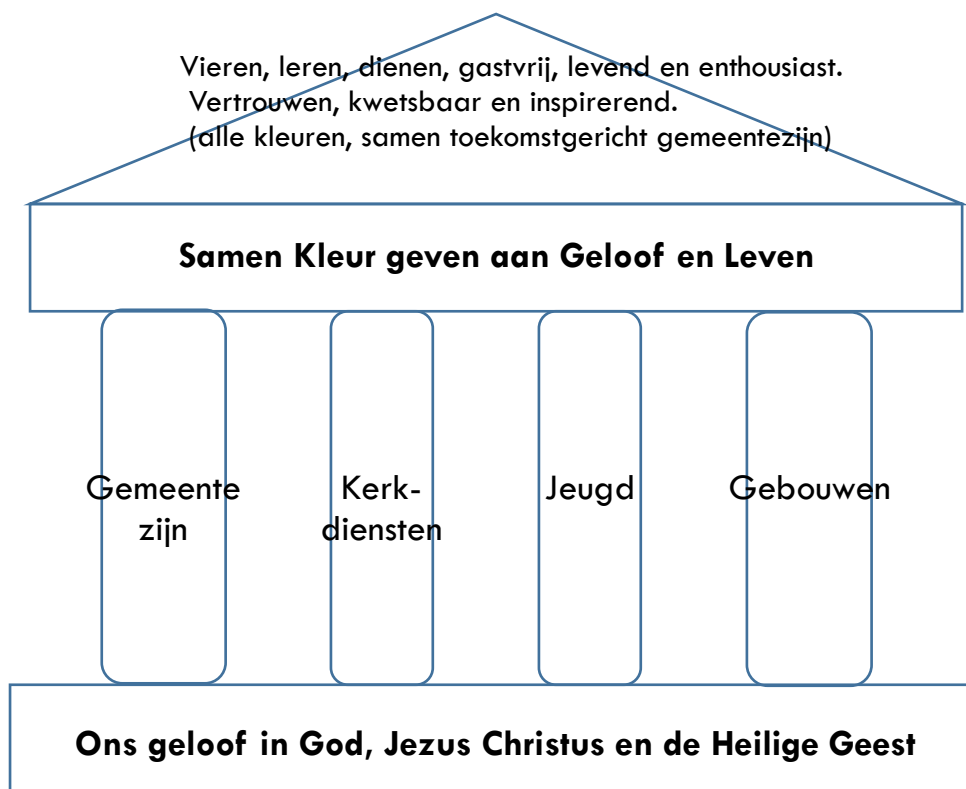
'Op weg naar kerkzijn van morgen'...

Het voorliggende beleidsplan is gebaseerd op een inventarisatieronde. Een door de kerkenraad ingestelde “*Werkgroep beleidsplan*” heeft in het seizoen 2016-2017 gesprekken gevoerd en ontmoetingen gehad (in totaal 23), waaraan ongeveer 300 gemeenteleden hebben deelgenomen. Dit gebeurde veelal op een ‘speelse’ wijze middels een tweetal spelvormen / methoden.

Op basis van deze ‘input van onderaf’ heeft de genoemde werkgroep een rapport opgesteld: ‘*Op weg naar kerkzijn van morgen*’ (september 2017). [Zie bijlage.](#)

In dit rapport wordt de recente geschiedenis van de kerk belicht, wordt een analyse van de gemeente gegeven en worden een aantal terreinen beschreven, die veelvuldig naar voren kwamen tijdens de zogenaamde ‘ophaalronde’. Ook formuleerde de werkgroep een heel aantal aanbevelingen met het oog op het heden en de toekomst van onze gemeente.

Vervolgens is dit rapport als ‘conceptbeleidsplan’ in het moderamen en in de kerkenraad besproken. Omdat er heel wat aspecten en aandachtspunten van het gemeentelieven in het rapport aan bod komen, is besloten om één en ander samen te vatten in een viertal ‘*pijlers*’.

Het fundament, de draagbalk en het dak...

Alvorens de 4 'pijlers' te beschrijven, wordt er eerst aandacht besteed aan enkele andere onderdelen van het huis.

De pijlers rusten op een *fundament*, op het fundament van het geloof. We beschouwen en beleven de opbouw van het gemeentelven niet alleen als een *opgave*, maar ook als een *gave*, als iets dat de gemeente gegeven is. De bouw van het 'huis van God en van mensen' ligt niet uitsluitend en alleen in de handen van mensen: *'Als de Heer het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers'* (Psalm 127: 1a). Het huis wordt gedragen door het *fundament* van het geloof: geloof dat begint bij God, Jezus Christus en de Heilige Geest. Geloof is niet alleen maar een menselijke aangelegenheid/zoektocht, maar het is een gave die door God aan gelovige mensen en aan de kerk gegeven is. Op deze Goddelijke Gave sluiten de gaven van mensen aan en roepen die op:

*Gaven schonk Hij vele, één is de Geest,
Geest van Jezus Christus,
gaven schonk Hij vele, één is de Geest
Wij zijn één in Christus. (Lied 970: 3)*

Op de 4 pijlers rust een *draagbalk*. Deze draagbalk verbindt de 4 pijlers met elkaar. Deze draagbalk is voorzien van de titel van het vorige beleidsplan: *'Samen kleur geven aan geloof en leven'*. Dit is reeds vanaf 2006 de visie op ons kerk-zijn, een visie die nog altijd staat als een huis. Het is een belangrijk motto en inspiratiebron in het leven en werken van onze gemeente.

En dan het *dak*. Het dak is niet echt nodig; met als voordeel: een ruimere blik, meer ruimte en uitzicht. Maar het mag ook een afgesloten dak zijn. Dat biedt bescherming en beschutting. Ook ontstaat er dan een zolder met mogelijk verrassende hoekjes. Op zolder spelen (bij *'onze Lieve Heer op zolder'*) heeft iets van een avontuur in zich.

Vier pijlers....

Hieronder volgt een beschrijving van de 4 pijlers waaraan we in de komende tijd willen werken:

Pijler 'jeugd'....

De eerste pijler waaraan prioriteit zal worden gegeven is 'jeugd'. Zij wordt wel de toekomst van de kerk genoemd ('wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'). Maar de aandacht zal vooral uitgaan naar haar plek in de kerk in het hier en nu. Het doel is: te zoeken naar mogelijkheden om contact te houden en te zoeken met de jeugd (jongeren).

Er zijn goedlopende activiteiten. Daarnaast wordt de jeugd uitgedaagd om nieuwe activiteiten te ontplooiën, passend bij hun belangstelling. Een speciaal gevormde 'werkgroep jeugd' is hier in 2018 al mee aan de slag gegaan. Voor het werkplan: [zie bijlage](#).

Ook wordt er gezocht naar een kerkelijk werker, waarbij feeling hebben met jeugd, jongeren en (jonge) gezinnen een pre is.

Pijler 'gemeente-zijn'....

Een tweede pijler is die van de 'gemeente-zijn'. Ook hiervoor wordt actie ondernomen, zodat nieuwe, concrete ideeën en plannen worden geboren en uitgewerkt. Het doel is om de gemeenschap en de saamhorigheid te bevorderen. Daar is behoefte aan, ook al leven we in een geïndividualiseerde samenleving. Belangrijk is het om het 'omzien naar elkaar' (in pastoraat en diaconaat, zowel binnen als buiten de kerk) te blijven behartigen en daar bescheiden maar beslist handen en voeten aan te geven.

*Velen mogen dienen als onze Heer,
Hij wast onze voeten,
velen mogen dienen als onze Heer,
wij zijn één in Christus. (Lied 970: 4)*

Er bestaan al goedlopende activiteiten, zoals de druk bezochte jaarlijkse wijkbijeenkomsten, het eetcafé, de wekelijkse koffieochtenden in de Zaaier, het wandelende muziektheater (eens in de 2 à 3 jaar), etc. De nadruk ligt op ontmoeting en gezelligheid, maar geloofsgesprekken zouden ook meer gestimuleerd kunnen worden. Overigens wordt jaarlijks een uitgebreid programma van Vorming en Toerusting aangeboden. En daarnaast wordt soms een Alphacursus georganiseerd. Ook komen een gebedsgroep en een gemeentegroep regelmatig samen.

Sinds zomer 2016 zijn de Protestantse Gemeente Niekerk-Oldekerk-Faan en de Gereformeerde Kerk Enumatil samengevoegd tot de Protestantse Gemeente Niekerk-Oldekerk-Faan-Enumatil. Geografisch is de gemeente daardoor groter geworden. De integratie van beide voormalige kerken is een punt van aandacht wat betreft 'gemeente als gemeenschap'.

Onze kerkelijke gemeenschap kenmerkt zich door veelkleurigheid. Dat is enerzijds een bewuste keuze, maar ook een 'natuurlijk' gegeven, omdat we een dorpskerk (willen) zijn. De verscheidenheid in geloof, geloofsopvattingen en geloofsbeleving is soms groot, waardoor mensen elkaar niet altijd verstaan en er ook verschillende 'circuits' ontstaan. Dat kan als een probleem worden ervaren, maar het kan ook als een 'ruimte' worden gezien, juist omdat de eenheid 'van buiten' komt, zoals verwoord in onderstaand lied:

*Ranken zijn er vele, één is de stam,
wijnstok van het leven,
ranken zijn er vele, één is de stam,
wij zijn één in Christus. (Lied 970: 2)*

Pijler 'kerkdiensten'...

De derde pijler is 'kerkdiensten'. Uit de 'ophaalronde' is gebleken dat er vele meningen hierover bestaan en dat de wensen nogal uiteenlopend zijn. Mensen hebben er een bepaald gevoel bij. Een deel van de gemeenteleden zijn regelmatige kerkgangers. Een steeds groter deel van de kerkgangers kiest er voor om -op basis van het aanbod- wel of niet naar de kerk te gaan. En voor een steeds groter deel is de kerkgang sowieso een gepasseerd station. De gewoonte en de vanzelfsprekendheid om te gaan neemt zienderogen af, met name onder de jongere- en de midden-generatie.

Desondanks vermeldt het inventarisatierapport een groot aantal wensen en suggesties om een andere sfeer en wijze van viering na te streven. Een werkgroep wordt gevraagd om de kerkdiensten onder de loep te nemen en om in samenspraak met andere werkgroepen in de gemeente hier invulling aan te geven.

Al met al heeft de 'ophaalronde' voldoende ideeën (maar ook dilemma's) opgeleverd. Hierdoor is er voor de te vormen werkgroep 'kerkdiensten' genoeg werk aan de winkel.

Vooralsnog blijven we een nuchtere en realistische koers varen: namelijk doorgaan met de 'gewone' kerkdiensten om 9.30 uur (inclusief het aanbod van de wekelijkse kindernevendienst en een (maandelijkse) tienernevendienst). Daarnaast met enige regelmaat een 'Anders Vieren'-dienst. Dat is een verzamelnaam voor de huidige kinderdiensten, jeugddiensten, praisediensten, staldienst, tentdienst, themadienst, Samen-Geloven-Gewoon-Doen-dienst, de start- en slotdienst, de dienst op Eerste Kerstdag, etc.). Overwogen wordt om voor de 'Anders vieren-diensten' een ander vast tijdstip te kiezen (10.30 uur). De diensten in de tijd van advent en in de 40-dagentijd onderscheiden zich ook door de inbreng van gemeenteleden. Dit heeft reeds in de 40-dagentijd in 2017 en 2018 -met veel waardering- vorm gekregen.

Pijler 'gebouwen'...

De vierde pijler is die van de 'gebouwen'. Onze gemeente beschikt over 2 heel verschillende kerkgebouwen, elk met een eigen sfeer en mogelijkheden. De 're-styling' van met name de Ichthuskerk en de bijgebouwen is een punt van aandacht. Maar ook het opstellen van een toekomstvisie op langere termijn ten aanzien van de gebouwen is niet onbelangrijk. De discussie hierover zou op een gegeven moment gevoerd kunnen worden, waarbij niet perse het behoud van 2 kerkgebouwen vaststaat. Er kan gekeken worden met de ogen van 'wat hebben wij?', maar ook met de ogen van 'wat hebben wij in de toekomst nodig'?

Hoop, enthousiasme en realisme...

We hopen -ook met behulp van dit beleidsplan- dat de vlam van enthousiasme in onze gemeente brandend blijft:

*Vlammen zijn er vele, één is het licht,
licht van Jezus Christus,
vlammen zijn er vele, één is het licht,
wij zijn één in Christus. (Lied 970: 1)*

Ook hopen we dat mensen zich 'laten gebruiken als levende stenen voor de bouw van een geestelijke tempel' (1 Petrus 2: 5).

Maar dat neemt niet weg dat we ook nuchter en realistisch rekening moeten houden met een landelijke en ook plaatselijke tendens: een verminderd aantal kerkgangers op zondagmorgen, de vanzelfsprekendheid voorbij, relevantieverlies van de kerk, afname van het aantal kerkleden. De uitdrukking 'Leden zijn er vele..', van het volgende couplet is dan ook soms meer een wens dan een feit:

*Leden zijn er vele, één is zijn kerk,
wij zijn Christus' lichaam,
leden zijn er vele, één is zijn kerk,
wij zijn één in Christus (Lied 970: 5)*

De constatering van bovengenoemde tendens is niet bedoeld om een domper te zetten op dit beleidsplan, maar het kan ons er hopelijk voor behoeden dat krimp leidt tot kramp.

Aan de slag....

De uitkomsten van het inventarisatierapport zijn besproken met de gemeente tijdens de gemeentevergadering van 14 januari 2018. Tevens is toen ook de bovenstaande tekening aan de gemeente voorgelegd.

Gedragen door het fundament, met boven ons de draagbalk die er al ligt gaat de Protestantse Gemeente Niekerk-Oldekerk-Faan-Enumatil -voorzichtig maar voortvarend- in de jaren 2019-2023 aan de slag met het oprichten, maar meer nog de renovatie van de 4 pijlers, die in dit beleidsplan beschreven staan.

De aangehaalde liederen....

Het beeld van een christelijke gemeente als een *'huis van God en mensen'* is een bekend beeld. Hoewel dit beeld misschien nogal statisch lijkt, krijgt het in het lied van Huub Oosterhuis (Lied 276: 1) een uitgesproken dynamische lading en een levendige invulling.

In het andere lied (Lied 970) staan beelden (o.a. 'vlammen', 'ranken', 'gaven'), waarmee de verhouding tussen 'verscheidenheid en eenheid' ook heel dynamisch wordt verwoord.